

ที่ ทส ๑๐๑๐.๗/ ๒๗๕๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืด
จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙
เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙
๓. สำเนาพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืด
จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ได้พิจารณาและรับทราบรายงานสรุปผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยในเรื่องแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ ๒ กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อบังคับใช้ในพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำอ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ เนื่องจากพื้นที่ลุ่มน้ำอ่างเก็บน้ำทั้ง ๓ อ่างมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตรกรรมของประชาชนในภาคตะวันออก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องป้องกันและรักษาพื้นที่ดังกล่าวไว้เป็นแหล่งน้ำดิบที่มีคุณภาพไว้สำหรับชุมชน และกิจกรรมภาคการผลิตในภาคตะวันออกใช้ประโยชน์ในระยะยาวต่อไป

๑.๒ คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครอง

สิ่งแวดล้อม...

สิ่งแวดล้อม มาโดยลำดับ รวม ๑๒ ครั้ง และในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบในหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาต่อไป

๑.๓ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และมีมติ ดังนี้

(๑) เห็นชอบกับร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(๒) มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้รับรองมติที่ประชุมดังกล่าว ในที่ประชุมแล้ว (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมือง และการเพิ่มขึ้นของประชากรในพื้นที่ รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยมีพื้นที่อุตสาหกรรม และพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ซึ่งการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมและปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อโดยตรงถึงศักยภาพของแหล่งน้ำต้นทุนทั้ง ๓ อ่าง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้ ๑) ผลกระทบเชิงปริมาณของน้ำในอ่าง ที่ลดลงจากการตื้นเขิน หรือปิดกั้น คลองร่องน้ำ ทางน้ำสาขาย่อย จากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ ความต้องการใช้น้ำจาก ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การบริการ และชุมชนเพิ่มมากขึ้นในทุกปี รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ทำให้ปริมาณน้ำฝนตามฤดูกาลลดลง ๒) ผลกระทบเชิงคุณภาพ เกิดจากปริมาณการปล่อยน้ำเสียออกจากกิจกรรม หรืออาคารในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น เช่น การทำเกษตรกรรมที่ใช้สารเคมีเพิ่มมากขึ้น จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ยางพารา สับปะรด และมันสำปะหลัง ที่เน้นผลผลิตจำนวนมากในเนื้อที่จำกัด การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เกษตรกรรม เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม การก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน ดังนั้น เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มี คุณภาพที่ดีขึ้นจำเป็นต้องป้องกันและรักษาพื้นที่ดังกล่าวไว้เป็นแหล่งน้ำดิบที่มีคุณภาพสำหรับชุมชน และกิจกรรมภาคการผลิตในภาคตะวันออกใช้ประโยชน์ในระยะยาวต่อไป จึงเห็นควรออกกฎกระทรวง กำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำอ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนในภาคตะวันออกที่นำไปใช้ประโยชน์เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการอุปโภค

บริโศก ภาควิทยาศาสตร์ และภาควิชาการเกษตรกรรมในระยะยาวต่อไป ประกอบกับในพื้นที่นี้ได้มีผู้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ให้เร่งดำเนินการออกกฎกระทรวง ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อกำหนดให้บริเวณอ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล และอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องกำหนดให้พื้นที่นี้เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ได้บัญญัติว่า

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลาย หรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ได้โดยง่ายหรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติ หรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๔ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๓ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ไว้ในกฎกระทรวงด้วย

(๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๒) ห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติหรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่นั้นให้มีหน้าที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

(๔) กำหนดวิธีจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น รวมทั้งการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่นๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

๔.๒ สารสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย มาตรการ ๑๓ ข้อ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) สรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ กำหนดคำนิยาม เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เกิดความชัดเจนในการตีความของกฎหมาย และป้องกันการเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

ข้อ ๒ กำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และจำแนกขอบเขตพื้นที่เป็นบริเวณย่อย เพื่อเป็นฐานในการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๓ มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเรื่องห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใดๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของพื้นที่จากลักษณะตามธรรมชาติ และควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ

ข้อ ๔...

ข้อ ๔ มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเรื่องการตรวจสอบและควบคุม เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๕ การกำหนดให้โครงการหรือกิจการ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๖ - ข้อ ๘ มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับและติดตามผลการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาจัดทำแผนฟื้นฟู รวมทั้งดูแล ติดตาม ตรวจสอบ การบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยให้รายงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๙ - ข้อ ๑๓ มาตรการที่มีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อรองรับกรณีต่างๆ ที่มีหรือเกิดขึ้นแล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวง ฉบับนี้ใช้บังคับ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านค่าย และอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Sucharat@onep.go.th